

Jansen Bouwontwikkeling B.V.
De heer L. Bosman
Postbus 278
6600 AG WIJCHEN

l.bosman@jansenbouwontwikkeling.nl

Datum : 25 juni 2014
Onze ref. : 20130096B.K02
Betreft : Loon op Zand – zienswijzen spuitzone

Geachte heer Bosman,

Hierbij ontvangt u de beantwoording van de ingediende zienswijzen op het bestemmingsplan voor zover de zienswijzen betrekking hebben op het onderwerp spuitzone.

Deze informatie zal na verwerking van eventueel commentaar, door de gemeente in een eigen nota overgenomen moeten worden (en aangevuld met verdere antwoorden op de overige zienswijzen). Daarom ontvangt u de rapportage als Word bestand.

Heeft u naar aanleiding van de rapportage nog vragen, dan verzoeken wij u contact met ons op te nemen. Tijdens mijn vakantie van 30 juni t/m 11 juli kunt u vragen naar Hendrik van Meerbeek.

Hoogachtend,

De heer ir. R.J.P. Henderickx

Bijlage: 1

Ontwerpbestemmingsplan Molenwijck-Zuid fase 3 en 4

Beantwoording zienswijzen

Door De OmgevingsJurist zijn namens V.O.F. Kwekerij Dingemans op 30 april 2014 zienswijzen ingebracht. De ingediende zienswijzen zijn als volgt samen te vatten:

1. Milieucategorie is onjuist (niet door SPA te beantwoorden)
2. Spuitzone is te klein en gebaseerd op de onjuiste uitgangspunten
3. Beoogde waterhuishouding is in strijd met een goede ruimtelijke onderbouwing (niet door SPA te beantwoorden)

Zienswijze 2 bestaat uit een aantal elementen die hierna behandeld worden. De bepaling (artikel 3.5.3) wordt onduidelijk en in strijd met de rechtszekerheid geacht en de spuitzone van 12 meter veel te klein. Verzocht wordt een aantal juridische waarborgen in het bestemmingsplan op te nemen t.b.v. zijn bedrijfsvoering en een aanvaardbaar woon- en leefklimaat in het plangebied.

A) Drift gewasbeschermingsmiddelen is een groot risico voor gezondheid van omwonenden. Gesteld wordt dat een gordijn van spuitnevel ook kan neerkomen in tuinen, gazons of openbaar groen (lees: plaatsen waar mensen verblijven of samenkomen). Verder zou de spuitfrequentie niet als incidenteel aangemerkt mogen worden. Om die reden moet voldoende afstand in acht worden genomen.

B) Overwaaiend stof van schoffelen en cultiveren is hinderlijk voor toekomstige bewoners. Door gevoelige functies op korte afstand van de agrarische percelen te situeren, wordt gevreesd voor klachten over overwaaiend stof en spuitnevel met als risico dat de bedrijfsactiviteiten niet meer goed uitgeoefend kunnen worden.

Als gevoelige functies worden doorgaans gebouwen beschouwd, zoals woningen, kantoren en scholen, waarin mensen gedurende langere tijd verblijven. Dit vormt ook de basis van de richtafstand van 50 m waarop de spuitzone is gebaseerd.

De afstand tussen de kavelgrens van de kwekerij Dingemans en het bouwvlak voor woningen en tuinen bedraagt volgens de plankaart van het ontwerp bestemmingsplan 15 meter (afstand tussen bouwvlak woningen Molenwijck Zuid en meest nabijgelegen rand zuidelijk agrarisch perceel).

Om meer zekerheid te geven dat er niet dichterbij wordt gebouwd op de zuidelijke randzone, wordt de woonbestemming op de plankaart verlegd naar de verkaveling volgens het huidige stedenbouwkundige plan, zijnde 26,5 meter vanaf de noordelijke perceelsgrens van Dingemans.

In de praktijk is een spuitprogramma gebruikelijk waarbij gewassen in het seizoen, dat loopt van eind maart tot half augustus, twee tot drie keer per week bespoten worden. Dit komt neer op ongeveer 36 tot 56 gewasbespuitingen per jaar. Het onderzoek van SPA ingenieurs is gebaseerd op 45 gewasbespuitingen per jaar. In die context is de door Dingemans opgegeven spuitfrequentie in het maatgevende jaar (4^e / 5^e groei jaar) van maximaal 11 maal per jaar als incidenteel aan te merken, wat niet ongebruikelijk is voor een activiteit die ten hoogste 1 maal per maand plaatsvindt.

In dat licht gezien is de kans op overwaaien van spuitnevel, noch los van de windrichting, en de daarvoor aan te houden afstand, vier keer zo klein als waarvan in het onderzoek van SPA-ingenieurs is uitgegaan

Aangezien tussen het bestemmingsvlak wonen en de agrarische percelen 15 meter afstand aanwezig is, wat in dit geval als afdoende wordt beschouwd, wordt aanpassing op dit punt niet noodzakelijk gevonden. Echter om meer zekerheid in te bouwen, wordt de woonbestemming op de plankaart verlegd (zie onder punt B hiervoor).

C) Bij bepalen afstand uitgaan van het bestemmingsplan

Het geldende bestemmingsplan laat bometeelt tot op de perceelsgrens (van nr. 4718) toe. De kortste afstand tussen bedoelde perceelsgrens en de beoogde woningen dient daarom als maat te worden genomen.

Zoals onder B) is vermeld is de afstand vanaf de kavelgrens van de kwekerij gemeten. Aangezien daarmee reeds van de kortste afstand is uitgegaan, is ook reeds aan verzoek 3 gevolg gegeven.

D) Teeltvrije zone is niet van toepassing

Aangezien de sloot (waterloop) van 1 april tot 1 oktober onder normale omstandigheden geen water bevat, behoeft geen teeltvrije zone te worden gehanteerd. Daar is in de onderzoeken naar de breedte van de spuitzone wel en dus ten onrechte van uitgegaan.

Van teeltvrije zone wordt nergens gesproken. Wel is het zo dat in de rapportage van SPA-ingenieurs is aangegeven dat er een A-watgang naast de kwekerij ligt, die beperkingen voor het spuiten met zich mee brengt, zoals alleen spuit bij gunstige windrichting (uit het noorden). Met die beperking is rekening gehouden in de heroverweging, waarnaar kortheidshalve wordt verwezen.

Bij het bepalen van de spuitzone is geen rekening gehouden met een teeltvrije zone, zodat aan verzoek 4 reeds gevolg is gegeven.

E) Begrip gevoelige functie ruim definiëren

Betoogd wordt dat gevoelige functies behalve woningen, ook tuinen, speelvoorzieningen en andere functies zijn waar regelmatig mensen verblijven. Artikel 3.5.3 laat laatst genoemde gevoelige functies, zoals een park en speelvoorzieningen voor kinderen, planologisch wel toe binnen de spuitzone. Het verzoek (5) is deze functies expliciet uit te sluiten.

Een straat met daarnaast een (droogvallende) wadi is geen gevoelig object. Hier gelden niet de normen die voor de woningen en tuinen gelden. De aard en ligging van de straat met bijbehorende (droogvallende) wadi zijn dusdanig dat hier menselijk verblijf in lage intensiteit zal zijn, kortstondig en zeer incidenteel.

In het kader van een goede ruimtelijke ordening wordt er echter desalniettemin voor gekozen om in dit bestemmingsplan, daar waar de groenbestemming samenvalt met de spuitzone ook de spuitzone met een aanduiding 'milieuzone – spuitzone' op de verbeelding op te nemen. Aan betreffende aanduiding wordt een regeling gekoppeld die het bouwen en gebruiken van de gronden binnen de aanduiding 'milieuzone – spuitzone' ten behoeve van speelvoorzieningen uitsluit. Het betreft hier een regeling die een potentieel regelmatig secundaire bloot-

stelling (als bedoeld in het onderzoeksrapport naar de spuitzone), als gevolg van het regelmatig gebruiken van speelvoorzieningen, voorkomt.

F) In onderzoeken en bij bepalen van afmeting van spuitzone uitgaan van maximale planologische mogelijkheden voor Dingemans

De maximale planologische mogelijkheden zijn bepalend voor de afstand en niet de milieuwetgeving.

In het onderzoek van SPA ingenieurs is uitgegaan van boomteelt, die door de aard van de bespuiting, met name omhoog en zijwaarts gericht, vergelijkbaar is met de fruitboomteelt en relatief groot in vergelijking met andere teelten. Daarmee is dus een maximale of worstcase situatie onderzocht.

Mocht overgeschakeld worden naar fruitteelt, hoe onwaarschijnlijk dat ook mag zijn, is daar voldoende bedrijfsruimte voor. Daarbij wordt wel aangetekend dat parallel aan de perceelsgrens een gasleiding ligt, die overleg met de leidingbeheerder hierover nodig maakt.

G) Onderzoek van SPA is onduidelijk, onvoldoende onderbouwd en gebaseerd op onjuiste aannames. Tevens zijn de conclusies erg kort door de bocht.

Onduidelijk is waarop de conclusie m.b.t. minimaal 50% reductie van de afstand is gebaseerd. Tevens is Dingemans niet verplicht om bij een bepaalde windrichting te spuiten of een driftarme spuitmachine te gebruiken.

In voetnoot 4 op bladzijde 10 van de rapportage is aangegeven dat de reductie gelijk is gesteld aan het effect van een wegneembaar scherm. Navraag bij de opstellers van het rapport heeft geleerd dat bedoelde conclusie feitelijk moet worden gelezen. D.w.z. als de wind van het plangebied af staat, het niet mogelijk is dat drift in de richting van de woningen verspreidt. In dat geval is de aan te houden afstand zelfs 0 meter, omdat blootstelling niet kan plaatsvinden.

Verder is verduidelijkt dat het minimale reductiepercentage van 50% is gebaseerd op drifttabellen (zie daarvoor www.ctb-wageningen.nl). Met driftarme spuitdoppen kan een reductie van 80% worden bereikt. De minimale breedte van de spuitzone zou dan op 10 meter (richtafstand van 50 m – 80%) uitkomen.

In paragraaf 3.2. van de onderzoeksrapportage van SPA ingenieurs is een afbeelding opgenomen waarin de drift (als percentage van de dosering) naar een naastgelegen perceel van een **standaard veldspuit** is uitgezet tegen de afstand. Daaruit blijkt dat de drift exponentieel afneemt met de afstand en op 15 m al nagenoeg nul is.

Veiligheidshalve is in het onderzoek echter een maatgevende afstand van circa 16,5 meter aangehouden, die gebaseerd is op het dermale blootstellingseindpunt (AEL).

Het is Dingemans (inderdaad) niet verboden bij bepaalde windrichtingen niet te spuiten, aangenomen dat het juist is dat de aanwezige sloot geen beperkingen oplegt. In dat geval is het evenmin verplicht een driftarme spuitmachine te gebruiken.

Loonwerkers werken tegenwoordig echter allemaal met standaard driftarme spuitmachine, deze techniek is namelijk al enkele jaren gebruikelijk. Ook Kwekerij Dingemans maakt gebruik van een dergelijke spuitmachine (zie paragraaf 2.1 van het onderzoeksrapport van SPA ingenieurs). In dat opzicht belemmert het bestemmingsplan de continuering van de bedrijfsvoering niet.

Met voorgaande verduidelijking is tegemoet gekomen aan verzoek 6. De heroverweging die uiteindelijk op basis van alle beschikbare informatie is gemaakt volgt aan het einde van deze beantwoording. Onder punt C) en F) is al toegelicht dat is uitgegaan van de maximale planologische mogelijkheden. Met betrekking tot verzoek 7 wordt daar korthedshalve naar verwezen.

H) Onderzoek second opinion Westerdiep is onvolledig en gebaseerd op onjuiste uitgangspunten

In de second opinion wordt ten onrechte aangegeven dat er naar de rechten en plichten van de milieuwetgeving moet worden gekeken. Eisen uit het Activiteitenbesluit dienen slechts ter bescherming van het oppervlaktewater en niet ter bescherming van de volksgezondheid. In het kader van een ruimtelijke onderbouwing dienen alle belangen te worden meegenomen bij de besluitvorming.

Wat betreft milieuregelgeving, voor zover die voor de kwekerij van toepassing is, kan algemeen gesteld worden dat er ook een positieve werking voor de volksgezondheid van uitgaat.

Een heroverweging, naar aanleiding van de zienswijzen en verzoeken (waarbij eveneens is gekeken naar de verzoeken 8 en 9), is hierna uitgewerkt.

Heroverweging

De raad vindt het van maatschappelijk belang in Loon op Zand nieuwe woningen te realiseren teneinde tegemoet te kunnen komen aan de vraag naar woonruimte. Bij het mogelijk maken hiervan heeft de raad nadrukkelijk rekening gehouden met de belangen van derden, en kwekerij Dingemans als naaste buur en indiener van zienswijzen in het bijzonder. Daarbij is gekeken naar zowel de bestaande als toekomstige bedrijfsbelangen die er zijn op basis van het geldende bestemmingsplan. Bij het opstellen van het bestemmingsplan zijn alle belangen naar het oordeel van de raad zorgvuldig afgewogen en is in ogenschouw genomen dat niemand onevenredig in zijn belangen wordt geschaad. Dingemans wordt door de woningbouw niet meer beperkt in zijn bedrijfsvoering dan nu reeds het geval is. Anderzijds (omgekeerde werking) is een goed woon- en leefklimaat voor de toekomstige bewoners voldoende geborgd en is dit aspect niet in het belang van Dingemans.

De overwegingen die daarbij een rol hebben gespeeld betreffen:

1. bij het beoordelen van de belangen van Kwekerij Dingemans is getoetst op de rand van zijn agrarische percelen en op de rand van de agrarische bestemming, tot waar hij bespuiting kan en mag toepassen en is gelet op de feitelijk gehanteerde bedrijfsvoering, zoals uitgebreid beschreven bij de ingediende zienswijze. Deze wijkt, vanwege het type bomen (relatief klein, wat gunstig is voor de wijze van gewasbescherming), qua belasting voor het milieu en daarmee de volksgezondheid duidelijk en in positieve zin af van andere boom- en/of fruitkwekerijen. In dat opzicht is zonneklaar dat de huidige bedrijfsvoering en activiteiten niet daadwerkelijk door de voorgenomen ontwikkeling worden belemmerd. Ook wat betreft toekomstige ontwikkelingsmogelijkheden worden geen belemmeringen gezien, aangezien direct langs de perceelsgrens een ondergrondse buisleiding aanwezig is die al zekere beperkingen met zich meebrengt voor diepwortelende teelten (zoals fruitgaarden). Aangezien daar altijd rekening mee gehouden moet worden, zullen ontwikkelingen zich voor (moeten) doen op andere delen van het agrarisch perceel en daarmee op grotere afstand van het plangebied. Verder zijn landelijk ontwikkelingen ingezet om te

- komen tot minder schadelijke gewasbeschermingsmiddelen en een zuiniger gebruik ervan. Van onbeperkte ontwikkelingsmogelijkheden hoeft daarom niet te worden uitgegaan. Op grond hiervan is de raad tot oordeel gekomen dat het aannemelijk is dat er geen sprake is van onaanvaardbare belemmeringen voor Kwekerij Dingenmans vanwege de voorgenomen en gewenste ontwikkeling.
2. een maatregel als werken met driftarme spuitmachines is niet ongebruikelijk en behoort tot een normale werkwijze binnen de branche (voldoen aan de beste beschikbare technieken (BBT)). Daar verandert de realisatie van het plan niets aan en werkt de ontwikkeling niet belemmerend voor de bedrijfsvoering.
 3. De fysieke mogelijkheid om een grotere afstand tussen het agrarisch perceel en toekomstige bewoonde omgeving te creëren ontbreekt. Momenteel worden er in dat kader tussen de ontwikkelende partij en Kwekerij Dingenmans gesprekken gevoerd over de respectievelijk aankoop en verkoop van een strook grond. Gezien de planologische noodzaak daartoe in de ogen van de raad daartoe ontbreekt en gelet op de gewenste voortgang van de procedure teneinde het voornemen te kunnen realiseren, heeft de raad ervoor gekozen de uitkomsten van bedoeld overleg niet af te wachten. Wel staat de raad positief tegenover dit initiatief, omdat bij slagen, het een duidelijke verbetering vormt.
 4. het uitgevoerde onderzoek naar de spuitzone betreft een kwalitatief onderzoek dat is gebaseerd op de best mogelijke informatie en de meest actuele inzichten. Op enkele onderdelen zijn wellicht arbitraire, maar in dat geval conservatieve of worstcase aannames gedaan. Nieuw onderzoek, met aanpassing van uitgangspunten, leidt volgens de onderzoekers naar verwachting niet tot wezenlijk andere uitkomsten. Een belangrijk gegeven is dat de richtafstand van 50 meter voor spuitzones stoelt op de situatie anno 1994. In de afgelopen 20 jaar zijn diverse verbeteringen aan spuitmachines doorgevoerd wat betreft overspray en drift van spuitnevel. Deze hebben, ook vanwege bedrijfseconomische belangen, ertoe hebben geleid dat de richtafstand voor de spuitzone zonder risico's voor de volksgezondheid gehalveerd kunnen worden.
 5. Vast staat dat zowel de in het huidig stedenbouwkundig plan de geprojecteerde woningen zich op meer dan 30 meter afstand van agrarische percelen bevinden. Binnen die 30 meter bevindt zich een verkeersweg, waar mensen over het algemeen kort verblijven en waar naar de mening van de raad geen specifieke bescherming tegen gewasbespuiting geboden hoeft te worden. Dit is in Nederland een algemeen gangbare beleidslijn (bijvoorbeeld voor de Betuwe of het gebied in en rondom Boskoop) en sluit aan bij jurisprudentie voor de beoordeling van een aanvaardbaar en gezond leefklimaat, waarbij enkel wordt gekeken naar objecten, waar mensen kunnen verblijven (gebouwen zoals woningen, scholen, kantoren, zorginstellingen en dergelijke). Verder is meegewogen dat de strook die direct grenst aan agrarische percelen, voornamelijk wordt ingericht en gebruikt als wadi. Deze strook is uitdrukkelijk niet bedoeld als algemeen toegankelijk gebied of openbaar verblijfsgebied. Ter meerdere zekerheid wordt in het kader van een goede ruimtelijke ordening er echter desalniettemin voor gekozen om in dit bestemmingsplan, daar waar de groenbestemming samenvalt met de spuitzone ook de spuitzone met een aanduiding 'milieuzone – spuitzone' op de verbeelding op te nemen. Aan betreffende aanduiding wordt een regeling gekoppeld die het bouwen en gebruiken van de gronden binnen de aanduiding 'milieuzone – spuitzone' ten behoeve van speelvoorzieningen uitsluit. Het betreft hier een regeling die een potentieel regelmatig secundaire blootstelling (als bedoeld in het onderzoeksrapport naar de spuitzone), als gevolg van het regelmatig gebruiken van speelvoorzieningen, voorkomt.

Gelet op het voorgaande is, nogmaals, de raad tot de conclusie gekomen dat de verschillende belangen alle zijn beschouwd en voldoende en in onderlinge samenhang zijn afgewogen. Eventuele gezondheidseffecten wegen niettemin zwaar en daarom heeft de raad gemeend

na heroverweging de grens van de woonbestemming op de plankaart te verleggen naar die van de verkaveling volgens het huidige stedenbouwkundige plan, zijnde 26,5 meter vanaf de noordelijke perceelsgrens van Dingemans alsmede speelvoorzieningen uit te sluiten binnen de spuitzone..